

SAMEN BOUWEN AAN LIMBURGSE lhbt-VITALITEIT

Meerjarenbeleidsplan 2017 – 2020

COLOFON

Redactie

Jack Kraft
Jan Karel Bolleman

Ontwerp

Nicole Lemmens

Foto's

COC Limburg,
tenzij anders vermeld

Druk

COC Limburg

Volg COC Limburg op
Twitter of Facebook of neem
een abonnement op onze
digitale nieuwsbrief

COC Limburg
Bogaardenstraat 43 6211 SN
Maastricht
T 043 321 83 37

www.coclimburg.nl
info@coclimburg.nl

BESTUUR

Gerrit-Jan Meulenbeld
Jan Karel Bolleman
Philippe Courbois
Joop Renkers
John Niesen

FINANCIERS

De activiteiten van COC
Limburg worden mogelijk
gemaakt door financiële
bijdragen van:

Provincie Limburg Gemeente
Maastricht Gemeente
Heerlen Gemeente Sittard-
Geleen
Gemeente Venlo
Gemeente Roermond
Gemeente Venray

Leden en donateurs van
COC Limburg

INHOUDSOPGAVE

COLOFON	2
INHOUDSOPGAVE	3
VOORWOORD	4
INLEIDING	5
ORGANISATIE	8
VRIJWILLIGERS	8
FLEX-VRIJWILLIGERS	8
PR-BELEID	9
FINANCIËN	10
1. STRATEGIEËN	12
2. COC LIMBURG INTENSIVEERT DE INZET OP	15
3. PIJLER JONGEREN	17
4. PIJLER OUDEREN	19
5. PIJLER TRANSGENDERS	21
6. PIJLER BICULTURELE lhbt's	23
7. PIJLER lhbt-LVB's	25
8. PIJLER DIVERSITEIT	27

VOORWOORD

COC Limburg is de lhbt¹-organisatie in Limburg. We timmeren al jaren (sinds 1972) aan de weg om een beter bestaan voor lhbt's in Limburg te bouwen. Daarbij hebben we bijgedragen aan grote en kleine successen, zoals bijvoorbeeld het project Veilige School Limburg dat sinds 2009 de voorlichting op scholen in Limburg verzorgt. Toch staat COC Limburg ook op dit punt nog steeds voor grote uitdagingen: driekwart van de lhbt-jongeren in Nederland wordt gepest. Wat geldt voor jongeren geldt ook voor een aantal andere groepen binnen de lhbt-gemeenschap: roze ouderen zijn veel vaker eenzaam; de positie van transgenders is op alle fronten vaak schrijnend; biculturele lhbt's voelen zich gemangeld tussen hun seksuele identiteit en hun culturele achtergrond; voor lhbt's met een licht verstandelijke beperking is hun seksuele identiteit voor de omgeving nog vaak een taboe.²

Voor u ligt het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2017-2020, waarmee we richting geven aan het werk van COC Limburg in de komende jaren.

We hebben een heldere missie. Wat we gaan doen moet uiteindelijk leiden tot een 'inclusieve' samenleving. Inclusief betekent allereerst dat verschillen tussen mensen geen belemmering zijn voor hun deelname aan die samenleving, maar een meerwaarde hebben. De genoemde lhbt-groepen, jongeren, ouderen, transgenders, biculturele lhbt's en lhbt's met een licht verstandelijke beperking, lopen heel vaak nog tegen muren aan, meer dan andere lhbt's. Dat moet anders. Ook omdat we weten dat waar mensen met verschillende identiteiten, mannelijk, vrouwelijk, zwart, wit, hetero, homo, rationeel, emotioneel enz. samen werken, samen leven, zij meer succes hebben en plezier beleven aan waar ze mee bezig zijn. Of dat nu binnen een bedrijf, organisatie, vereniging, de buurt of bij vrienden is. Want ieder heeft zijn eigen talenten en eigenschappen. Mensen die van elkaar verschillen vullen elkaar aan.

Mensen hebben echter de natuurlijke neiging om te 'bonden', dat wil zeggen dat ze vooral mensen met dezelfde achtergrond opzoeken. Daar is niets mis mee, maar als het daarbij blijft, komen we in de problemen, en komen we steeds vaker tegenover elkaar te staan. Voor ieder van ons is het beter om ook te 'bridgen', bruggen naar anderen te slaan, want dan komen oplossingen veel sneller in beeld. Een inclusieve samenleving is daarom niet alleen een prachtig ideaal, maar in onze ogen ook een harde noodzaak. Als we tenminste niet terecht willen komen in een samenleving waarin we alleen in wij/zij kunnen denken, waarin alles zwart/wit is.

Gerrit-Jan Meulenbeld,
voorzitter

---

¹ Lesbisch, Homo, Biseksueel, Transgender

² Meer cijfers over de verschillende lhbt doelgroepen lees je verderop in dit meerjarenbeleidsplan

INLEIDING

Ihbt emancipatie: nog veel om voor te vechten

Uit feiten en cijfers uit 2012³ blijkt dat een actief COC Limburg noodzakelijk is en blijft. Hoewel slechts 4% van de Nederlanders aangeeft negatief te staan ten opzichte van homoseksualiteit, wordt de situatie anders als er naar specifieke onderwerpen wordt gevraagd: 20% is tegen adoptie door paren van hetzelfde geslacht, 41% vindt het aanstootgevend als twee mannen elkaar zoenen (tegenover 14% als het om een man en een vrouw gaat). 20% van de Nederlanders staat negatief tegenover transgenders. Zeven van de tien lhbt's krijgen te maken met fysiek of verbaal geweld omwille van hun identiteit. Van incidenten wordt nog altijd te weinig aangifte gedaan. School blijft een sociaal onveilige plek voor veel lhbt-jongeren. De suïcidecijfers binnen deze groep liggen tot vijf keer hoger dan gemiddeld. Onderzoek onder transgenders laat zien dat 42% van hen discriminatie ondervindt. Op het werk is nog altijd 20 tot 30% van de homomannen en lesbische vrouwen niet uit de kast. Dit is slechts een greep uit wat bekend is uit onderzoek.

Proces naar het nieuwe meerjarenbeleidsplan

Naast de wens en noodzaak om de positie en ambitie van COC Limburg te ijken, herijken en opnieuw richting te geven op basis van externe ontwikkelingen, waarbij we meer en meer samenwerken met uiteenlopende maatschappelijke organisaties, was er ook een interne behoefte om dat te doen.

Beleidsweekend bestuur, staf en coördinatoren

³ Bron: Movisie Factsheet Feiten en cijfers: samenvatting van onderzoeken naar de lhbt-emancipatie.

COC Limburg is steeds meer een professionele organisatie, met een serieus budget, een professioneel team van medewerkers, coördinatoren en werkgroepen, een heuse eigen trainingsgroep en een indrukwekkend aantal vrijwilligers (150) en activiteiten. Daartoe is er veel afstemming en overleg nodig. Daarom vonden we het ook nodig om in gezamenlijkheid aan onze toekomstvisie te werken. In een beleidsweekend van werkgroepcoördinatoren en bestuur hebben we in onze ogen belangrijke stappen gezet op weg naar een eensgezind, stevig geworteld, toekomstbestendig COC Limburg. Dat was nieuw. Samenvattend was de interne opbrengst als volgt:

Kansen:

- Er is veel overeenstemming over het palet van activiteiten dat past binnen de doelstellingen van COC Limburg;
- Er leeft veel ambitie bij de werkgroepen om nieuwe activiteiten te ontwikkelen; Er is een breed draagvlak voor de 'inside-out' visie

Behoeften:

- Achterban meer betrekken en de binding met vrijwilligers verder versterken.
- Meer inhoudelijke afstemming tussen werkgroepen onderling.
- Betere afstemming van de lokale en nationale agenda;
- Betere borging van kennis en informatie.

Belemmeringen:

- De zware belasting van bestuursleden met operationele taken verhoogt het risico op uitval;
- Zorgen over continuïteit bij bestuursleden verdringen soms de focus op de externe doelstellingen waardoor niet alle werkgroepen aan de eigen ambities toe komen.

We hebben, na het beleidsweekend, een uitgebreide consultatieronde gedaan, concept na concept werd over en weer gestuurd tussen beleidsmedewerker, werkgroepcoördinatoren en bestuur. Het bestuur is, m.b.t. de herijking van de verenigingsstructuur met als doel betere afstemming en meer samenhang, gefaciliteerd door een externe specialist in lhbt-issues en organisatiestrategie.

Nieuwe verenigingsstructuur

Het nieuwe meerjarenbeleidsplan heeft ook geleid tot een andere verenigingsstructuur, dat wil zeggen dat we gaan werken langs de lijnen van de groepen die prioriteit hebben in onze ogen: jongeren, ouderen, transgenders, lhbt's met een bi-culturele achtergrond en lhbt's met een licht verstandelijke beperking op de thema's zichtbaarheid/voorlichting, ontmoeting/empowerment, veiligheid/zorg en wijkteams. De inhoudelijke portefeuilles van de algemene bestuursleden zijn gegroepeerd langs de doelgroepen. Daarmee sluiten we beter aan op gemeentelijk en provinciaal beleid, dat wil zeggen kunnen we nog beter samenwerkingsverbanden en projecten aangaan voor en met jongeren, ouderen en mensen met een bi-culturele achtergrond in zijn algemeenheid. Daarnaast hopen we meer samenhang te bereiken in onze eigen activiteiten, denk b.v. aan maatjesprojecten of de rol van wijkteams. Daarmee hebben immers alle groepen te maken. De focus van het dagelijks bestuur ligt op het bewaken van de missie/visie, de belangenbehartiging/lobby, de subsidie- en middelenverwerving, juridische zaken, personeel/huisvesting/ICT, vrijwilligersbeleid en algemene zichtbaarheid en pr. We hopen op deze manier ook te komen tot een efficiënter bestuur. Bij de ontwikkeling en uitvoering van inhoudelijke beleidslijnen voor de pijlers zullen

de coördinatoren nadrukkelijker een rol gaan spelen. Zij zijn vaak de inhoudelijke deskundigen.

Leden

Op het moment telt COC Limburg 260 leden. Dit is slechts een klein percentage van de doelgroep die COC Limburg vertegenwoordigt in de regio. Daar staat wel tegenover dat de leden die COC Limburg heeft over het algemeen betrokken zijn bij de vereniging. Het aantal vrijwilligers ten opzichte van het aantal leden is groot.

COC Limburg maakt deel uit van de federatie van COC Nederland. Dat betekent dat ledenwerving – deels – in samenwerking met COC Nederland plaatsvindt. Dit betekent echter niet dat COC Limburg hier minder aandacht aan zal besteden. In tegendeel, in de periode 2017-2020 zal expliciet aandacht worden besteed aan ledengroei door middel van gerichte ledenwerfcampagnes met de nadruk op het vrijwilligersaspect.

Algemene Ledenvergadering

De Algemene Ledenvergadering is het hoogste orgaan binnen onze vereniging. Als slotakkoord in het proces naar een nieuw meerjarenbeleidsplan heeft de ALV het meerjarenbeleidsplan goedgekeurd in de vergadering d.d. 30-11-2016.

Dit meerjarenbeleidsplan is de opvolger van het meerjarenbeleidsplan 2014-2016. Het zorgt ervoor dat COC Limburg zijn focus op de toekomst houdt. Het bevat geen uitwerking op activiteitsniveau. Dat zal de komende jaren gebeuren in werkplannen. Het meerjarenbeleidsplan biedt houvast, inspiratie en de ruimte om op elk niveau keuzes te maken en focus te leggen die passen binnen de gezamenlijk overeengekomen richting en prioriteiten.

ORGANISATIE

Naast onze twee betaalde medewerkers steken ruim 150 vrijwilligers maandelijks, wekelijks of soms zelfs dagelijks de handen uit de mouwen om het werk voor COC Limburg mogelijk te maken. Als voorlichter, werkgroep lid, regenboogambassadeur, coördinator van een werkgroep, maatje of bestuurder. COC Limburg prijst zich gelukkig met zoveel betrokken en behulpzame vrijwilligers. Zij vormen het bindweefsel en het gezicht van COC Limburg. In de afgelopen beleidsperiode heeft COC Limburg een vrijwilligersbeleid ontwikkeld gericht op de vijf B's van binnenhalen, begeleiden, belonen, behouden en (goed) beëindigen van de relatie. Dat heeft er niet alleen toe geleid dat we een eigen trainings- en vormingsgroep hebben met deskundige professionals, maar ook dat we gegroeid zijn in het aantal vrijwilligers naar 150, een ongekend aantal.

VRIJWILLIGERS

Problematiek

In de praktijk blijkt dat vrijwilligers zich, meer dan vroeger, willen kunnen ontwikkelen binnen het vrijwilligerswerk. Aangezien de vereniging draait op de inzet van vrijwilligers is het belangrijk iedereen de juiste ondersteuning te bieden. Vrijwilligers zijn het gezicht van de vereniging, wat zij naar buiten dragen dient in overeenstemming te zijn met de missie en visie van het COC. De groei van de vrijwilligers vraagt des te meer om gepaste begeleiding enerzijds en professionalisering anderzijds. De behoefte aan professionalisering komt vanuit vrijwilligers zelf en veelal vanuit de leidinggevende functies; teamleiders en coördinatoren.

Strategie / aanpak

De werkgroep Tra-Vo (Training & Vorming) biedt trainingen, intervisies en gesprekken ter begeleiding en ter bevordering van de kwaliteiten van de vrijwilligers. Met hun inzet wil de werkgroep meer binding tussen de vrijwilligers en de vereniging bevorderen alsmede meer lhbt-kennis overbrengen aan de vrijwilligers.

Doelen 2017 – 2020

- Aanbod Tra-Vo optimaliseren;
- Kwaliteit Tra-Vo leden bevorderen;
- Elke vrijwilliger de gewenste en gepaste begeleiding bieden.

FLEX-VRIJWILLIGERS

Problematiek

Sommige vrijwilligers willen hun tijdsbesteding duidelijk inperken als ook meer kortlopende activiteiten en projecten doen i.p.v. functies vervullen.

Strategie / aanpak

COC Limburg zal ruimte bieden aan ook die vrijwilligers die een project willen doen, of die geen functie maar een taak willen vervullen.

Doelen 2017 – 2020

Een flexpool is een flexibele schil van vrijwilligers. Deze fungeert als buffer naast het vaste vrijwilligersbestand en zorgt voor optimale afstemming van het werkaanbod en de beschikbare capaciteit in de vorm oproepbare vrijwilligers.

Daarnaast is de flexpool een instrument waarmee gaten in de bezetting opgevuld kunnen worden. Hiermee kan het capaciteitsvraagstuk centraal georganiseerd worden en is meteen duidelijk welke flex-vrijwilligers inzetbaar zijn vanuit de variabele pool.

De flexpool van vrijwilligers valt onder de vrijwilligerscoördinator. In de praktijk gedelegeerd aan de werkgroepcoördinator.

PR-BELEID

Inleiding

COC Limburg heeft een goede reputatie bij intermediairs, dat wil zeggen organisaties waarmee COC Limburg samenwerkt: scholen, opleidingen, ouderenbonden, maatschappelijke organisaties enz. De algemene zichtbaarheid is minder groot, maar wel groeiend dankzij zichtbaarheidsacties op Idahot (de internationale dag tegen homo- en transfobie), Coming Out Day, Paarse Vrijdag en, helaas, naar aanleiding van bijvoorbeeld de schietpartij in Orlando in juni 2016. Veel positieve belangstelling was er tijdens 'Maastricht Colours you' in 2015.

Sinds 2015 heeft de werkgroep PR een meer gestructureerde manier van werken gecreëerd. In 2015 en 2016 is er veel werk verzet. Maar er is nog zoveel te doen.

Werkgroep PR

De werkgroep PR vertegenwoordigt COC Limburg en haar werkgroepen en verspreidt informatie met als doel het bekendmaken van alle activiteiten van COC Limburg en haar werkgroepen. Daarnaast staat deze werkgroep in contact met de media. De taken van de PR zijn onder andere:

- Algemene Public Relations / representatie;
- Onderhouden van de website en social media;
- Het creëren van publicaties en het verspreiden hiervan;
- Het actief benaderen van de media;
- Het promoten van COC Limburg;
- Voorbereidingen treffen ten behoeve van stands enz.;
- Zorgdragen voor PR-materiaal.
- Coördineren van zichtbaarheidsacties

Strategie / aanpak

De PR-werkgroep zal de werkzaamheden zoals ingezet vanaf 2015 voortzetten, maar ook inzetten op verdere ontwikkeling.

Doelen 2017 – 2020

De werkgroep PR wil de volgende punten bewerkstelligen:

- Doorgaan met de ontwikkeling van de websites;

- Doorgaan met de professionele ontwikkeling van het maken van posters / flyers voor alle werkgroepen;
- In 2017 zal een nieuwe PR-campagne ontwikkeld worden;
- Meer gebruikmaken van video-communicatie en te koppelen aan een beleid;
- Strakker social media-beleid.
- Coördineren van zichtbaarheidsacties en zorgen dat alle werkgroepen actief deelnemen aan de organisatie en uitvoering van deze zichtbaarheidsacties.

Samenwerkingspartners

- Lokale en regionale radio- en tv-omroepen: L1, RTV Maastricht, RTV Parkstad;
- Media Groep Limburg: De Limburger, Limburgs Dagblad, 1Lokaal, 1Limburg, WijLimburg;
- Verspreiding: CityDogs, Grandoni Media;
- Drukwerk: Drukwerkdeal
- Regenboogsteden: Heerlen, Maastricht, Weert, Roermond, Sittard-Geleen en Venlo;

Vrijwilligers van Veilige School Limburg

FINANCIËN

Op dit moment vormen subsidies de belangrijkste bronnen van inkomsten van COC Limburg. Enerzijds is dit de subsidie van de Provincie Limburg voor COC Limburg als zijnde erkende Maatschappelijke Organisatie, anderzijds zijn dit de gelden afkomstig van de Regenboogsteden (beschikbaar gesteld door het ministerie van OC&W).

Daarmee zijn de afgelopen periode de financiële middelen fors toegenomen. Naast de huidige vier Regenboogsteden (Maastricht, Heerlen, Sittard-Geleen en Venlo) zijn we inmiddels ook samenwerkingen aangegaan met de overige grote gemeenten in Limburg. Ondertussen hebben ook Roermond en Weert zich als Regenboogstad laten erkennen, maar dit is helaas zonder effect in middelen. Roermond en Venray hebben wel een project in het basisonderwijs gefinancierd in 2016. Daar waar het de verwachting is dat de Regenboogsteden aan 50% cofinanciering doen is de realiteit anders. De verwachting dat de Regenbooggelden vanuit het ministerie na 2017 ophouden is groot. Het is nog maar de vraag of de gemeenten hun taak hierin, ook bij het ontbreken van externe middelen, zullen oppakken.

De bezuinigingen laten vooral zien dat er enerzijds gekort wordt op basissubsidies, maar anderzijds ontstaat er ruimte voor flexibele projectgebonden subsidies. Dit maakt het inspelen op actuele ontwikkelingen mogelijk. Het vergt enorm veel tijd van een organisatie deze projecten steeds voor te bereiden om uiteindelijk te komen tot het indienen van een aanvraag. Het effect dat het korten van de basissubsidie in ieder geval sorteert is dat er binnen de organisatie keuzes gemaakt dienen te worden. Welke projecten krijgen de primaire aandacht en welke financieren we met een flexibele subsidie.

Uiteraard blijven wij onze ogen openhouden voor andere vormen van financiering. Hierbij valt te denken aan samenwerking met andere (maatschappelijke) organisaties. Maar we zullen ook steeds meer op zoek moeten gaan naar legaten en sponsors. Wellicht maken de huidige fiscale regelingen deze nieuwe bronnen aantrekkelijk.

Uiteindelijk hopen we daarmee een grotere spreiding in financieringsbronnen te realiseren, zodat we minder afhankelijk worden van onze huidige financiers.

1. STRATEGIEËN

Om haar doelstellingen te behalen hanteert COC Limburg de volgende strategieën:

Activeren

COC Limburg is een organisatie die het geheel aan initiatief dat personen, groepen, instanties en anderen ondernemen om emancipatie en sociale acceptatie van lhbt's in Limburg te bevorderen. Veel initiatief komt van COC Limburg op gang, maar COC Limburg heeft ook de nadrukkelijke functie om anderen te activeren, versterken en te laten participeren in de beweging.

Agenderen

COC Limburg agendeert actuele kwesties op het gebied van lhbt-emancipatie in het maatschappelijk domein, bij de overheid en de regionale politiek.

COC Limburg signaleert knelpunten en uitdagingen op het gebied van lhbt-emancipatie, analyseert en plaatst deze in een bredere context.

Informereren

COC Limburg biedt oplossingen / suggesties / acties over lhbt onderwerpen, suggesties voor beleid en concrete oplossingen. De informatie wordt (op verzoek of op eigen initiatief) aangeboden aan media, het algemene publiek, overheden, politici, maatschappelijke organisaties, en andere partijen. COC Limburg streeft er daarbij steeds naar om de stem van de brede Limburgse lhbt-gemeenschap te vertolken en werkt nauw samen met maatschappelijke organisaties.

Ondersteunen / empoweren

Mensen die vanwege hun seksuele oriëntatie, genderidentiteit of genderexpressie tegen specifieke belemmeringen aanlopen hebben behoefte aan (doorverwijzing naar) ondersteuning en opvang. Kwetsbare groepen uit de lhbt-gemeenschap doen regelmatig een beroep op ondersteuning. De ondersteuning die het COC Limburg biedt heeft 3 elementen:

- Doorverwijzing naar specifieke personen of organisaties, zoals Roze in Blauw-netwerken, asieladvocaten en/of therapeuten;
- Individuen in contact brengen met mensen met een gelijke achtergrond;
- Individuele ondersteuning als andere mogelijkheden niet of nauwelijks bestaan.

Veranderen

COC Limburg brengt verandering tot stand in beleid. Maar het COC richt zich ook op verandering van een negatieve houding ten aanzien van lhbt's in de samenleving.

Verbinden

Door verbinding te initiëren of te bevorderen stimuleert COC Limburg de samenhang en solidariteit binnen de lhbt-beweging als geheel of tussen lhbt-initiatieven, maatschappelijke organisaties en/of de overheid en wordt het effect van verschillende initiatieven vergroot.

Verenigen

COC Limburg bevordert de interne samenhang in de organisatie. COC Limburg is een democratische vereniging, die 2x per jaar verantwoording aflegt aan de algemene ledenvergadering. In de ALV hebben de leden het voor het zeggen. Het verenigen zit in de haarvaten van de organisatie.

Versterken

COC Limburg ondersteunt initiatieven en organisaties (en soms personen) die zich richten op specifieke doelen of doelgroepen binnen de achterban en die een eigen bijdrage leveren aan het bewerkstelligen van emancipatie en sociale acceptatie. Het kan hier gaan om langlopende, bestendige initiatieven binnen de lhbt-beweging, of om individuele vertegenwoordigers die zijn opgestaan vanuit een gemeenschap. COC Limburg ondersteunt deze personen en initiatieven door coaching en begeleiding en door verbindingen te leggen binnen het netwerk de samenwerking met stakeholders en de pleitbezorging te versterken.

Vertegenwoordigen

COC Limburg is de lhbt-belangenorganisatie van Limburg, heeft een groot draagvlak en heeft aantoonbaar successen geboekt. Daarom is COC Limburg in staat om de lhbt-beweging te vertegenwoordigen. COC Limburg fungeert daarbij als platform naar buiten voor mensen en organisaties die niet beschikken over de noodzakelijke ingangen.

Hoewel veel bereikt is in Nederland ten aanzien van gelijke rechten en kansen toont onderzoek aan dat er nog veel is om voor te vechten. Verworvenheden moeten bovendien op peil worden gehouden.

Maatschappelijke trends

Alle maatschappelijke organisaties en dus ook COC Limburg willen maatschappelijke verandering tot stand brengen. De strategische keuzes en de focus van de organisatie zijn deels gebaseerd op wat er maatschappelijk speelt, waar de nood het hoogst is en waar de meeste kansen liggen. De organisatiestrategie sluit aan op trends en veranderingen in die maatschappelijke context. Dit hoofdstuk belicht relevante maatschappelijke trends voor het COC Limburg.

Politiek/Juridische trends

1. In Nederland is de komende jaren sprake van decentralisatie. Overheidstaken op onder andere het gebied van zorg en welzijn zijn verschoven van het rijk en de provincie naar de gemeente. Daarbij ontstaat er waarschijnlijk druk op lokale voorzieningen, mede door de bezuinigingsdoelstellingen. Dit betekent dat politieke besluiten veel meer genomen worden op lokaal niveau en dat een groeiend deel van de pleitbezorging en de samenwerking op lokaal niveau plaatsvindt.
2. Wat betreft gelijke rechten is veel bereikt, ook de sociale acceptatie lijkt hoog, maar er is sprake van schijntolerantie in de maatschappij. Lhbt's lijken steeds breder geaccepteerd te zijn, maar het laagje acceptatie is dun. Er zijn meer geweldsincidenten (of ze zijn meer zichtbaar). Ook binnen de lhbt-gemeenschap is er sprake van een (deels zelf opgelegde) norm wat een acceptabele lhbt is (bijvoorbeeld weerstand tegen "vrouwelijke" mannen en "mannelijke" vrouwen, bifobie en transfobie).
3. Er is nog ongelijkheid voor de wet, bijvoorbeeld op het gebied van transgenders rond de erkenning van kinderen en ouderschap en het feit dat een verbod op lhbt-discriminatie nog altijd niet is opgenomen in artikel 1 van de Grondwet.

Sociale trends

1. Digitalisering en de opkomst van sociale media hebben de wijze waarop mensen zich met elkaar verbinden radicaal veranderd. Men vindt elkaar steeds makkelijker via

- (virtuele) informele en autonome netwerken, zonder zich voor lange tijd aan een vereniging of goed doel te committeren. Dit leidt tot minder (behoefte aan) fysieke ontmoetingsplekken. Tegelijkertijd blijft de menselijke behoefte aan ontmoeting bestaan en wordt wellicht als tegenreactie op een groeiende online wereld zelfs belangrijker. Door de digitalisering zijn mensen sneller te mobiliseren tot actie. 1-click activisme of clicktivism, waaronder het online tekenen van petities, is breed verspreid.
2. De Transgender en Intersekse communities zijn zich steeds meer aan het organiseren en worden zichtbaarder in de maatschappij. Dat is een empowerment proces dat zij zelf willen en moeten doorlopen. Het vertoont, naast eigen kenmerken, waarschijnlijk gelijkenis met dat van lhb's.
  3. Gendernormativiteit is een belangrijke oorzaak van lhbt-negativiteit. In de opvoeding worden verwachtingen van jongens en meisjes nog altijd scherp neergezet. De invloed van met name het denken over mannelijkheid leidt tot homonegativiteit. Hier is (in de opvoeding) nog (te) weinig aandacht voor.
  4. De verschillende vormen van sociale verschillen moeten in samenhang worden bekeken (de wetenschap noemt dit intersectionaliteit). Voorbeelden zijn gender, seksuele oriëntatie, culturele of etnische achtergrond. Dit leidt tot meerdere en overlappende vormen van discriminatie en uitsluiting.
  5. De lichamelijke en psychosociale gezondheid van lhbt's is kwetsbaarder dan die van heteroseksuelen. Het ontbreekt in Nederland aan een belangenbehartiger voor specifieke aandacht voor lhbt gezondheid.
  6. Lhbt jongeren lijken onverschilliger ten opzichte van intolerantie en (onderlinge) discriminatie, het lijkt alsof het erbij hoort en er is sprake van gebrekkig besef ten aanzien van het belang van lhbt-emancipatie.
  7. Door de vergrijzing komen er meer lhbt ouderen die zorg nodig hebben, De ouderenzorg wordt de komende jaren door de decentralisatie op lokaal niveau geregeld. Er is ook sprake van een generatie oudere lhbt's die hun leven open hebben geleefd en die, nu ze zorg nodig hebben, niet terug de kast in willen omdat de zorgomgeving intolerant is. Er zijn steeds meer oudere lhbt's die uit de kast zijn, nog geen zorg nodig hebben, maar waarvoor (te) weinig ontmoetingsplekken zijn in het reguliere uitgaanscircuit.

2. COC LIMBURG INTENSIVEERT DE INZET OP

1. De meest kwetsbare groepen in de gemeenschap, waaronder ouderen, jongeren, bi-culturele lhbt's, asielzoekers, biseksuelen en transgenders.

Ouderen, jongeren, biculturele lhbt's, asielzoekers, biseksuelen en transgenders zijn belangrijke voorbeelden van kwetsbare groepen binnen de lhbt gemeenschap. De emancipatie, zichtbaarheid en sociale acceptatie vragen extra aandacht. Bovendien worden deze groepen geconfronteerd met specifieke problematieken. COC Limburg is er voor iedereen in de lhbt-gemeenschap, maar legt de focus bij de meest kwetsbare groepen.

2. Het versterken van de contacten met en toegang tot de lokale politieke structuren in Limburg en behoud van de sterke positie in de stedelijke politieke belangenbehartiging.

De decentralisatie van overheidstaken op onder andere het gebied van zorg, jeugd en welzijn is een feit en biedt kansen. Met name voor COC Limburg biedt het mogelijkheden om actief te (leren) lobbyen op lokaal niveau. Capaciteitsversterking en het aantrekken van vrijwilligers met een hiervoor geschikt profiel is noodzakelijk.

3. De samenwerking met en regiefunctie ten aanzien van lokale partijen in Limburg, met name op het terrein van zorg en welzijn, onderwijs, en belangenorganisaties.

Lokale zichtbaarheid en slagkracht van COC Limburg blijven belangrijk. Daarbij gaat het er niet altijd om zelf uit te voeren. Juist een verbindende functie, het bij elkaar halen en houden van lokale partijen, organisaties en individuen is van groot belang, ook met het oog op het verankeren van lhbt specifiek lokaal beleid. Met haar brede vertakking in het land kan COC Limburg de rol als lokaal verbinder goed invullen.

4. Verbinding in de lhbt-beweging.

De lhbt-beweging bestaat uit allerlei segmenten en er is een groeiend aantal zelfstandige initiatieven die ondersteund willen worden met behoud van hun onafhankelijkheid. Daarop speelt COC Limburg de komende jaren nog meer in. Dit kan, afhankelijk van de behoefte, via de ontwikkeling van online en offline middelen. Digitalisering heeft gezorgd voor een grote online verbondenheid, internet verbindt wereldwijd lhbt's met elkaar en zorgt voor unieke mogelijkheden tot ontmoeting, informatie en activisme.

COC Limburg versterkt zichzelf door:

5. Het duurzaam binden van mensen en middelen aan COC Limburg, waaronder het diversifiëren van financiële middelen en het binden van (nieuwe) vrijwilligers.

Resultaten kunnen niet behaald worden zonder mensen en middelen. COC Limburg moet een organisatie zijn waar je bij wil horen, lid van wil zijn, je tijd aan wil geven, middelen aan bij wil dragen. De komende jaren wordt gewerkt aan een intensivering van het binden van mensen (vrijwilligers, leden). Daarnaast ligt de focus op het diversifiëren van de financiële middelen waarbij het doel is een al te grote overheidsafhankelijkheid te vermijden, lokaal gefinancierde projecten te verwerven en het aantal individuele donaties te vergroten.

6. Het vergroten van de diversiteit onder vrijwilligers en medewerkers van COC.

COC Limburg vertegenwoordigt de lhbt-gemeenschap in al haar schakeringen en die diversiteit moet in de interne organisatie gereflecteerd zijn. De komende jaren doet COC Limburg een bewuste investering om divers te zijn op alle niveaus. Daarbij wordt gelet op kenmerken als gender, gender representatie, biculturaliteit, leeftijd, etc.

COC Limburg vernieuwt met:

7. Aandacht voor de link tussen gender(normativiteit) en lhbt, zowel binnen als buiten de lhbt- gemeenschap in Limburg.

Meer nadruk komt te liggen op de link tussen gendernormen en lhbt. Gedacht kan worden aan campagnes, projecten op scholen en in opvoedingssettings. Stereotype beelden van wat mannelijk en vrouwelijk is leiden zowel binnen als buiten de lhbt-gemeenschap tot stigma, intolerant gedrag en schijntolerantie. Je mag wel lhbt zijn, maar dit alleen op een bepaalde, sociaal geaccepteerde, manier laten zien. Daarbij wordt gedrag of expressie dat afwijkt van de geldende maatschappelijke normen van gender en sekse vaak negatief opgevat. Er wordt de komende jaren ook aandacht besteed aan positionering ten opzichte van de opkomende beweging van mensen met een intersekse-conditie. Internationaal is de I op verzoek van de intersekse beweging opgenomen in het werk van de wereldkoepel ILGA-World en de Europese koepel ILGA-Europe. De beweging van personen met een intersekse-conditie is in opkomst en zichzelf aan het organiseren en manifesteren. Ook in Nederland is inmiddels een intersekse organisatie actief.

Tijdens de roze week in 2015 was er een grote inbreng bij de LGBT students met vier transgender gerelateerde onderwerpen. Een talkshow deelname, een workshop, de boekpresentatie van Lea en Loena Maas en de presentatie van een portret-fotoboek van Jasper Groen. Maar ook, deelname aan het gespreksforum van de FNV talks en een informatiestand van TgL in samenwerking met TNN.

3. PIJLER JONGEREN

Problematiek

De puberteit is voor de meeste jongeren een spannende periode. Bijna iedere puber maakt zich druk om vragen als: draag ik wel de juiste kleding en hoor ik er wel bij? Jongeren die lesbische, homo-, bi- of transgender (lhbt) gevoelens hebben, staan daarnaast voor extra uitdagingen. Negatieve reacties, pesten en geweld komen veel voor. Dit maakt lhbt- jongeren kwetsbaar voor onder meer depressie en zelfmoord-gedrag. Lhbt-jongeren vertonen tot 5x meer suïcidaal gedrag dan hun hetero leeftijdsgenoten.

In vergelijking met andere factoren als non-acceptatie van ouders, blijkt homopesten de grootste voorspeller te zijn van zelfmoordgedrag onder lhbt-jongeren. Jonge lhbt volwassenen voelen zich gemiddeld eenzamer dan andere jongvolwassenen. Verklaringen hierbij kunnen: lhbt-jongeren die nog in de kast zitten en met niemand over hun lhbt gevoelens kunnen praten en/of de houding van jongeren t.a.v. seksuele voorkeur, jongeren die zelf negatief denken over hun lhbt zijn. Daarnaast vinden deze jongeren het moeilijker om er met hun ouders over te praten. Ook ervaren ze minder steun. Andere verklaring is dat ze minder genderconform zijn. Dat betekent dat lesbische en bi-meiden gemiddeld meer “mannelijk” gedrag vertonen dan van hen verwacht wordt. En homo en bi-jongens gemiddeld meer “vrouwelijk” gedrag laten zien dan anderen verwachten van jongens. Dit kan al op jonge leeftijd spelen. Daardoor kunnen jongeren op de basisschool al het gevoel hebben “anders” te zijn dan de rest.

Strategie / aanpak

Ons doel is seksuele voorkeur, relatievorming en gendervoorkeur bespreekbaar te maken. Homo- of bisexualiteit moet men niet problematiseren, ‘anders zijn’ is de norm. Dit zal men onder andere in het onderwijs doen met gastlessen op maat. Zowel in PO, VO, ROC’s, als in HBO.

Eveneens met het initiëren en ondersteunen van Gay-Straight Alliances.

Jongeren moeten de ruimte krijgen om te bedenken hoe ze om willen gaan met hun lhbt-zijn en steun krijgen in het maken van beslissingen hierover.

Er is specifieke aandacht nodig biculturele jongeren omdat hier “uit-de-kast” komen niet altijd gewenst is; soms komt zelfs de veiligheid van deze jongeren ernstig in gevaar. We helpen hen door de lhbt-jongeren met elkaar in contact te brengen, waardoor ze herkenning en steun vinden en kunnen praten over dezelfde gevoelens en ervaringen. M.a.w. een stevig sociaal netwerk aanbieden, hierbij inspelen op methodes die de eigen weerbaarheid versterken en positiever leren kijken. Lotgenotencontact met een empowerende insteek. Maatschappelijke participatie stimuleren, met vrijwilligerswerk dat past bij iemands interesse. Deze strategie om eenzaamheid te bestrijden sluit goed aan bij de werkwijze van COC Limburg, dat zich inzet om de situatie van lhbt’s te verbeteren. Vrijwilligers ontmoeten anderen met vergelijkbare verhalen en voelen zich daardoor niet meer zo “anders”.

Limburg heeft ten opzichte van andere provincies een Europees karakter. In Maastricht is daarnaast het merendeel van de studenten internationaal. Studenten van verschillende culturen hebben een uiteenlopende kijk op het lhbt-onderwerp, in sommige gevallen heerst er een bepaalde onwetendheid. De strategie voor het bevorderen van lhbt-acceptatie en het bespreekbaar maken van het lhbt-onderwerp gebeurt door middel van samenwerkingsprojecten met verschillende jongeren- en studentenorganisaties.

Doelen 2017-2020**Thema: Zichtbaarheid**

- Basisscholen in Maastricht en Heerlen een training aan bieden aan leerkrachten met een methode in het kader van acceptatie/zichtbaarheid van seksuele diversiteit;
- Scholen in VO continueren van gastlessen op maat;
- Op hbo-scholen wordt seksuele diversiteit opgenomen in het curriculum;
- Gay Straight Alliances op scholen initiëren en ondersteunen;
- Studiemiddagen en/of trainingen voor docenten;
- Spel methode seksuele diversiteit ontwikkelen voor jongerenorganisaties, bijvoorbeeld scouting clubs;
- Debatten voor jongeren;
- Participatie in jongerenraden/jeugdraad;
- Lezing/ workshop Studium Generale van UM;
- Lhbt jongerenprogramma op L1 / RTV Maastricht;
- Nieuwe aansprekende folders;
- Info bijeenkomsten voor alle studentenverenigingen;
- Samenwerking met andere jongerenorganisaties: Dito & IDD Hasselt;

Thema: Ontmoeten/empoweren

- Peergroep Bijeenkomsten voor jongeren 12-18 jaar;
- Peergroep Bijeenkomsten voor jongeren 18-30 jaar;
- Peergroep Bijeenkomsten voor Transgender jongeren.

Thema: Veiligheid en Zorg

- Aanbieden van training voor hulpverleners/ begeleiders van jeugdclubs;
- Aanbieden van training aan politiefunctionarissen;
- Sociale Roze Kaart ontwikkelen.

Samenwerkingspartners

- 4 onderwijskoepels: LVO, SMV VO Midden Limburg, SVO|PL en OGVO.
- Vakbond voor onderwijs: Anbo.
- ROC's: Arcus, Leeuwenborg, Gilde.
- Fontys Hogeschool, Hogeschool Zuyd en Universiteit Maastricht,
- Jongerenorganisaties: waaronder KPJL en Scouting Limburg.
- Jongerenraden en Code 043.

4. PIJLER OUDEREN

Problematiek

Oudere lhbt's krijgen te maken met vergelijkbare uitdagingen als andere ouderen. Hun gezondheid gaat achteruit, ze zijn minder mobiel, komen minder onder de mensen en ze worden afhankelijk van zorg.

Maar roze ouderen kennen daarnaast de volgende specifieke kwetsbaarheden. Eenzaamheid komt vaker voor onder deze groep (Kuyper & Fokkema, 2010). Bijvoorbeeld omdat sommige oudere lhbt's met een geheim leven. Ze zijn niet open over hun gevoelens en relaties, bijvoorbeeld naar hun burens, en dat vergroot de afstand tussen hen en de mensen om ze heen. Mensen met een herkenbare leefstijl wonen vaak verder weg, en kampen met dezelfde ouderdomsverschijnselen.

Veel ouderen vinden het lastig om hulp te vragen en afhankelijk te worden van anderen. Er zijn signalen dat vooral oudere lhbt 's een grote vraagverlegenheid kennen en sterk hechten aan eigen regie. Juist omdat ze in hun leven te maken kregen met weerstand en discriminatie zijn ze gewend om onafhankelijk van anderen te leven. Niet voor niets is 'trots' (pride) een sleutelwoord in de lhbt- emancipatie. Hun trots verhindert hen een beroep te doen op de mensen om hen heen. Tegelijkertijd is er ook sprake van handelingsverlegenheid bij de mensen in hun omgeving: kennissen, burens, vrijwilligers en professionals weten niet hoe te handelen, zijn bang dat ze iets verkeerd zeggen, laten zich afschrikken door die trotse houding of hebben vooroordelen over de leefstijl van oudere lhbt's.

Aanpak / strategie

Vooroordelen en onwetendheid zorgen voor uitsluiting, discriminatie, pesten en geweld. In woonwijken, buurthuizen en instellingen bijvoorbeeld kan dat effect hebben op het welzijn en het sociaal isolement van oudere lhbt's.

Verzorgingshuizen, wijkteams zullen dan ook benaderd worden om lhbt-kennis onder de aandacht te brengen.

Aandacht voor medezeggenschap van lhbt-ouderen in wmo raden.

Zij behoren meer dan anderen tot de groep met weinig netwerk, en dat vraagt om extra aandacht. Binnen de totstandkoming van een maatwerkvoorziening voor mensen die ondersteuning vragen van de overheid, zou vanzelf duidelijk moeten worden op welke manier de hulpvrager, ook als die roze is, geholpen kan worden.

Doelen 2017 – 2020

Thema: Zichtbaarheid

- In zorginstellingen roze middagen/voorlichtingen organiseren;
- Roze loper voor verzorgingstehuizen realiseren;
- Artikelen in bladen voor ouderen;
- Gastlessen voor ROC's met zorgopleidingen;
- Deelname in wmo raden;
- Deelname aan ouderen beurzen.

Thema: Ontmoeten/ empoweren

- Maandelijks peergroup bijeenkomsten voor roze plussers op verschillende locaties in Limburg;
- Maatjesproject voor roze ouderen.

Thema: Veiligheid en Zorg

- Maatjes voor roze ouderen;
- training voor buurtplatform/wijkteams;
- training voor hulpverleners in de zorg;
- verkennen van alternatieve woonvormen;
- Lhbt-vertegenwoordiging in wmo raden.

Samenwerkingspartners

- KBO, ANBO, PCOB
- Dienst Kerk en Samenleving
- Roze 50+ Nederland
- Humanitas, Zonnebloem

Debat alternatieve (lhbt) woonvormen 13 september 2016 Schunck Heerlen

5. PIJLER TRANSGENDERS

Problematiek

Transgender personen ondervinden nog veel ongelijkheid en achterstanden als groep. De thema's die hierbij van belang zijn betreffen wetgeving, genderspecifieke gezondheidszorg, sociaal maatschappelijke problemen en een hoge psychische belasting om hun identiteit te kunnen verwezenlijken.

De cijfers uit het SCP (Sociaal Cultureel Planbureau) rapport "Worden Wie Je Bent" uit 2012 e.a. zijn hiervan een weerspiegeling.

Onveiligheid en negatieve reacties: Ruim 40 procent van de respondenten uit het onderzoek heeft te maken met negatieve reacties vanwege het trans-zijn, het meeste in de openbare ruimte. Inkomen: 33% leeft onder de officiële armoede grens tegenover 14% van de algemene bevolking. Werkeloos of arbeidsongeschikt: 21%. Zeer eenzaam: 25% tegenover 10% in de algemene bevolking. Suïcide poging: 10 maal zo vaak als de algemene bevolking. Psychisch ongezond: wordt door 50% van de transgender mensen aangekruist. Algemeen psychische hulp: wordt maar door 37% als nuttig en informatief gezien. Cijfers van de Rutgers Stichting, uit "Seksuele gezondheid in Nederland", 2011: 5% van de Nederlandse bevolking voelt zich niet eenduidig man of vrouw; ambigue of incongruente genderidentiteit. Daarnaast ervaart 0,5% onvrede met het lichaam en heeft een medische behandelwens. Er zijn dus meer mensen "genderdivers" (5%) dan degenen die zich actief als transgender (0,7%) benoemen. Van de genderdiverse jongeren die zich bij het genderteam melden blijkt ongeveer 50% tot de lhb-groep te behoren.

Aanpak/strategie

Onderling contact, zichtbaarheid, voorlichting en inzet van de expertise van Transgender Limburg binnen COC Limburg zijn belangrijk, maar er is meer nodig om een groep met grote achterstanden en ongelijkheid vooruit te brengen en diens positie te versterken. Maatwerk voor individuele ondersteuning in de zin van voorlichting en informatieverstrekking: ondersteuning op school en werk bij sociale rolwisseling en misschien een buddycontact. Ook collectieve belangenbehartiging en ondersteuning naar externe partijen, zoals gezondheidszorg, gemeenten, wijkteams e.d.

Doelen 2017 – 2020

Thema: Zichtbaarheid

- Het bereiken van mensen met een transgender identiteit, betrokkenen, hulpverleners en sociaal maatschappelijke partijen in Limburg;
- Het ondersteunen van andere werkgroepen binnen COC Limburg met specifieke expertise;
- Een zichtbaarheidsactie tijdens de Transgender Day of Visibility;
- Een bijdrage leveren aan Veilige School in expertise, en zo mogelijk aan voorlichters, haar inhoud en doelstellingen;
- Basistrainingen ("Trans Basics") verzorgen voor alle nieuwe COC vrijwilligers en de regenboogambassadeurs;
- Meer transgender voorlichters;
- Transgender Limburg organiseert een extern evenement voor de zichtbaarheid.

Thema: Ontmoeten / empoweren

- Maandelijks organiseert de werkgroep TgL een contact groep(en) voor transgender personen, hun sociale kring en “allies”;
- Eerste aanspreekpunt zijn voor transgender mensen en hun omgeving;
- Een contactgroep voor jongeren starten;
- Een tweede locatie voor maandelijkse contactgroepen, centraal in de provincie;

Thema: Veiligheid en Zorg

- Het faciliteren van een buddy-contact voor transgender personen uit Limburg;
- Aanzet geven tot verbetering van deskundigheid van zorg in de provincie voor transgender personen door middel van:
  - o Het organiseren van een voor huisartsen en psychologen geaccrediteerde scholingsavond;
  - o Contacten leggen met MUMC en PsyQ. Zorgen dat Transgender Limburg bekend is bij MUMC en PsyQ en gesprekspartner is als steunpunt;
- Oproepen tot een regionaal steunpunt voor transgenderzorg in ziekenhuis;
- Nieuwe folder die de diensten van Transgender Limburg kenbaar maakt;
- Wijkteams informeren/voorlichten over transgender aspecten.

Samenwerkingspartners

- TNN
- MUMC, PsyQ

Jurkenproject tijdens Transgender Remembrance Day 2014

6. PIJLER BICULTURELE lhbt's

Problematiek

Biculturele lhbt's vormen een diverse en vrij onzichtbare groep. Tegelijkertijd kunnen ze te maken krijgen met verschillende vormen van weerstand en zijn ze kwetsbaar op uiteenlopende levensgebieden.

Uitkomen voor hun gevoelens is niet makkelijk, zeker niet wanneer hun omgeving die gevoelens niet accepteert. Dit geldt zeker wanneer ze sterk religieus opgevoed zijn. Zij ervaren dan ook meer problemen dan autochtone lhbt's.

Biculturele lhbt's kunnen terecht komen in een loyaliteitsconflict. De loyaliteit naar hun ouders en familie en het verlangen uiting te geven aan hun lhbt-gevoelens gaan immers niet altijd samen. Dit wordt ook wel dubbelbinding genoemd. Juist in families die homoseksualiteit en genderdiversiteit sterk afkeuren, levert dat veel stress op. Bijvoorbeeld vanwege de angst dat de lhbt-gevoelens ontdekt worden, waardoor mensen hun familie kunnen kwijtraken en er alleen voor komen te staan. Ook is het stressvol wanneer zij hun gevoelens proberen weg te stoppen of een afkeer van zichzelf krijgen vanwege die gevoelens.

Lhbt-asielzoekers vormen een doelgroep die bijzondere aandacht verdient binnen het werk van COC Limburg. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat lhbt-asielzoekers in de asielprocedure te maken kunnen krijgen met zaken als sociaal isolement, onveilige situaties in de opvang, misbruik, homo-, bi- en/of transfobe tolken en onterechte afwijzing van hun asielverzoek.

Strategie / aanpak

Het voornaamste doel is om biculturele lhbt'ers weerbaarder te maken, zodat ze sterker in hun schoenen komen te staan en leren zichzelf te kunnen zijn. Daarnaast probeert men via ambassadeurs / straatteams de zichtbaarheid te vergroten. Meer zichtbaarheid laat zien dat seksuele diversiteit in elke samenleving voorkomt en dus normaal is. Ook heeft zichtbaarheid een positieve invloed op het acceptatieproces van lhbt's zelf. Bijeenkomsten van biculturele lhbt's in het kader van lotgenoten-contacten is van groot belang. Een dergelijke groep wordt dan ook door de meeste leden als een tweede familie gezien. Tijdens deze bijeenkomsten kan men in persoonlijk gesprek gaan en advies krijgen over praktische zaken, zoals aanpak van coming out of omgang met familie en de naaste omgeving.

Daarnaast continueert COC Limburg activiteiten voor asielzoekers, zoals een maatjesproject en maandelijkse bijeenkomsten.

Doelen 2017 – 2020

Thema: Zichtbaarheid

- Deelname aan multiculturele evenementen (Bijv. El Duny / Pasar Malam);
- Gastlessen over biculturaliteit voor voortgezet onderwijs / ROC's;
- Flyers / website in meerdere talen;
- Bewoners AZC's voorlichten over diversiteit in gezinnen/gelijke rechten etc.;
- Overleg met Moskeeën/imams;
- Debatten organiseren.

Thema: Ontmoeten / empoweren

- Maandelijkse bijeenkomsten voor biculturele lhbt's (Respect2Love);
- Maandelijkse bijeenkomsten voor asielzoekers (Cocktail).

-
- Maatjesproject voor asielzoekers;
  - Bezoeken aan culturele / internationale markten;
  - Gespreksgroepen met familie erbij.

Thema: Veiligheid en Zorg

- Training biculturaliteit ontwikkelen;
- Personeel AZC's trainen in lhbt kennis / inburgering;
- Training voor wijkteams.

Samenwerkingspartners

- Stichting Meer Kwaliteit door Kleur
- Vluchtelingenwerk, COA
- Amnesty

Omar Abdulghani over de gevaren die lhbt-vluchtelingen ervaren in AZC's

7. PIJLER lhbt-LVB's

Problematiek

Naar schatting zijn er in Nederland tien- tot twintigduizend personen met een licht verstandelijke beperking lesbisch, homoseksueel, biseksueel en / of transgender. Uit onderzoek blijkt dat discriminatie (pesten, uitsluiting) nog steeds voorkomt in hun woon- en werkomgeving. Daarnaast stuiten ze op onbegrip van hun netwerk en bij onwetendheid van hun begeleiding. Uit onderzoek blijkt ook dat ze moeite hebben met het vinden van een leuke relatie. Velen zitten nog in de kast en zijn vaak alleen met hun vragen. Dat geeft stress en belet hen in het ontwikkelen van dat deel van hun persoonlijkheid.

Strategie / aanpak

COC Limburg kiest voor een vakgerichte totaal aanpak. We organiseren iedere 3de zondag van de maand een café waarbij gezelligheid, ontmoeting en een luisterend oor voorop staan. De deelnemers en hun netwerk kunnen bij werkgroep SoZo Limburg terecht voor een persoonlijk gesprek met een van onze begeleiders.

Om in te spelen op de groeiende behoefte bij begeleiders aan inhoudelijke verdieping en praktische handvatten omtrent seksuele diversiteit en genderdiversiteit bieden we workshops aan.

Iedereen leert op een andere manier en voor iedere situatie komt een andere vorm van educatie naar voren. We onderscheiden daarom 3 clusters: de doorverwijs-partners, de hulpverleners en de hulpverleners in opleiding.

Het doel van deze educatie is om ervoor te zorgen dat onze doelgroep zich in haar eigen omgeving prima voelt. Dat als we het hebben over hun gender en seksuele identiteit ze dit op een veilige manier kunnen ontplooiën.

Naast deze blijvende activiteiten organiseren we tijdelijke campagnes. Deze campagnes zijn vooral gericht op het verhogen van de zichtbaarheid van seksuele en genderdiversiteit.

Doelen 2017 - 2020

Thema: zichtbaarheid

- Nieuwsbrief naar samenwerkingspartners (4 x jaar);
- Participeren bij congressen – netwerkbijeenkomsten;
- Documentaire lhbt en een LVB;
- Verzorgen van gastlessen LVB in mbo en hbo opleidingen zorg en welzijn.

Thema: Ontmoeten / empoweren

- Persoonlijke gesprekken;
- Maandelijks peergroep bijeenkomsten van lhbt-LVB's;
- Thema bijeenkomsten aangepast aan behoefte/ vraag van deelnemers;
- Verspreiden bijeenkomsten / activiteiten over de provincie.

Thema: Veiligheid en Zorg

- Verzorgen van training aan zorgverleners;
- Invulling van samenwerking met cliëntenorganisaties/ vg-organisaties/lvb jeugdzorg.

Samenwerkingspartners

- Stichting Radar, Stichting Pergamijn, Koraalgroep / vooral Gastenhof, Daelzicht
- OZOdoeikmee, MEE zuid Limburg
- WonenPlus, GGD zuid Limburg, Eigenwijs in zorg
- Prokkel, In de Rooden Leeuw, VSO sint catherina – Innovo, Zuyd Hogeschool

Buiten Limburg:

- De roze bink (B) Hasselt
- De roze Wapper (B) Antwerpen
- www.uniekdating.nl
- Anders Roze - Eindhoven
- Café Dapper - Nijmegen
- Zonder Stempel (landelijk orgaan)

Presentatie nieuwe postercampagne SoZo

8. PIJLER DIVERSITEIT

Problematiek

Het op een veilige en vertrouwde manier elkaar ontmoeten, is voor lhbt's nog steeds van belang. Het is nog steeds niet alom geaccepteerd om je partner te omhelzen of te zoenen. Dit is ook merkbaar tijdens activiteiten in de reguliere uitgaansgelegenheden.

De trend is om elkaar steeds meer te "ontmoeten" via het internet, ondanks deze trend is er een blijvende behoefte aan fysieke ontmoetingsplekken voor de lhbt-doelgroep. Een plek waar men zichzelf kan zijn, zonder het gevoel te hebben bekeken te worden, of het risico te lopen om gepest, uitgescholden of bedreigd te worden.

Lhbt's sporten minder in teamverband, omdat zij verwachten geconfronteerd te worden met homo-onvriendelijke grappen of uit vrees buitengesloten te worden. Een aantal drempels die te maken hebben met hun seksuele oriëntatie belemmeren hun deelname aan teamsport. Dit zijn vooral gepercipieerde drempels.

Strategie / aanpak

Het realiseren van een veilige plek waar de vrijwilligers van de werkgroepen binnen de vereniging, maar ook bezoekers, op een vertrouwde en veilige manier in contact kunnen komen met gelijkgestemden. Café Rosé zal het centrale ontmoetingspunt binnen de vereniging zijn, waar individuen ongeacht achtergrond, afkomst, geloofsovertuiging of leeftijd informatie en kennis kunnen uitwisselen, of op een fijne manier samen kunnen zijn.

Het bespreekbaar maken van en bewerkstelligen van de acceptatie van seksuele diversiteit, binnen de sportwereld, is de afgelopen jaren niet gelukt. Derhalve zullen wij ons richten op de zichtbaarheid van seksuele diversiteit.

Thema zichtbaarheid:

- Acties om de seksuele diversiteit onder sporters zichtbaarder te maken.
- Organiseren van mannenfeesten
- Organiseren van vrouwenfeesten
- Organiseren van een jaarlijks groot feest voor de gehele doelgroep
- Sportdag
- Structureel aandacht aan lhbt middels zichtbaarheidsacties en workshops binnen sportclubs.

Thema Ontmoeten/empoweren:

- Faciliteren van Thema avonden/borrels /inhoudelijk programma's voor de diverse doelgroepen i.s.m. de verschillende werkgroepen van COC Limburg
- Organiseren van mannenfeesten
- Organiseren van vrouwenfeesten
- Verschillende eenmalige activiteiten organiseren zoals gezamenlijk kijken naar muziek/sportevenementen, activiteiten rondom diverse feestdagen(kerst, carnaval, nieuwjaar etc.), open podium, quiz/spelavonden, debat of filmavond
- Organiseren van vrijwilligersactiviteiten.
- Organiseren van een jaarlijks groot feest voor de gehele doelgroep.

Thema Zorg:

- Bezoek en samenwerking GGD tijdens activiteiten
- Aanbieden van voorlichting aan sportclubs, trainers

Samenwerkingspartners

- Lumiere
- Muziegieterij
- Bonbonniere
- Rebelle
- John Blankenheim Stichting
- BVO's: MVV en Roda JC
- KNVB.

